Понеділок, 4 серпня

П'ять днів до таткового дня народження

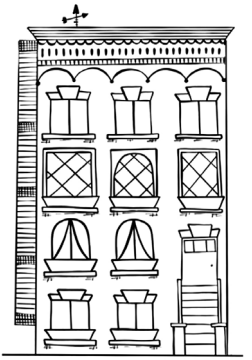

Розділ перший

Штормова — ось як можна було описати погоду на 141-й вулиці у перший день серпня. Шпаркий вітер пролітав чітко розпланованими вулицями Гарлему з такою люттю, що дерева згиналися навпіл, і при кожному новому поривові пішоходи змушені були тулитися до гострих кутів будинків, щоб їх не здуло зі шляху. Дощ тарабанив по тротуарах, збираючись у калюжки. На верхівці «піщаника» з червоної цегли, що стояв просто у центрі вулиці, був флюгер, який обертався з такою швидкістю, що, здавалося, будинок ось-ось злетить у повітря і зникне за хмарами. Внизу, у цокольному приміщенні, Олівер, дванадцяти років від народження, уже з наступного місяця семикласник, готувався до триденного туристичного походу в Адірондакські гори разом із татком.

Три роки тому, коли його сестри-близнючки Іза та Джессі були ще у шостому класі, татко узяв їх із собою у триденну літню мандрівку. Сестрам вільно було обрати будь-яке місце, куди можна дістатися автівкою, тож вони обрали Вашингтон, округ Колумбія. Там у Центрі Кеннеді якраз виступав улюблений Ізин скрипаль, а Джессі хотіла потрапити в Центр Стівена Удвара-Гейзі[1], де експонувався космічний човник *«Діскавері»*[2]. Упродовж кількох наступних років Олівер ретельно планував власну літню — «після-шостого-класу» — мандрівку з татком. І найбільше йому хотілося вирушити в турпохід.

Татко з Олівером розвідали найкращі місця для кемпінгу в околицях і, розглянувши чимало варіантів, зупинилися на Адірондакських горах. Вони наперед, за пів року до подорожі, замовили місце, щоб розбити палатку поруч із чудовим озером. Протягом усього довжелезного, спекотного і нудного літа Олівер жив мріями про майбутній похід. І тепер, коли день від'їзду нарешті настав, Олівер перебував у піднесеному

---

[1] Центр Стівена Удвара-Гейзі (Га́зі) — філія Національного музею авіації і космонавтики США, який є частиною Смітсонівського інституту. Центр розташовано за 40 км від міста Вашингтон в ангарах міжнародного аеропорту ім. Даллеса, штат Вірджинія.

[2] Орбітальний апарат багаторазового використання, працював від 1984 року до 2011 року.

настрої, чи не вп'ятнадцяте перевіряючи вміст свого рюкзака.

За вікном тьмяніли низько навислі хмари, і вітер із силою жбурляв пригорщі дощу об стіни та вікна «піщаника». Нагорі мама закінчувала змішувати з горіхами та сухофруктами партії граноли, що її Олівер з татком мали взяти з собою: мелодійне подзенькування металевих мисок та дерев'яних ложок змалечку вельми заспокійливо діяло на всіх дітлахів Вандербікерів.

У підвалі Лейні, якій весною виповнилося сім, спостерігала за діями Олівера, водночас годуючи хрустким червонолистим салатом сірого капловухого кролика Паганіні.

— Пречудовий салат, — зронила Лейні, стежачи, як Паганіні дожовує чималенький листочок. — Не хочеш взяти з собою в похід?

Олівер заперечно хитнув головою.

— Ет, ні, красненько дякую! Ми маємо намір їсти лише шкідливу їжу. Смори[1], консервовані боби просто з бляшанки. Хот-доги.

Франц, басет-гаунд із довгими вухами, на які іноді сам наступав, винюхуючи шматочки харчів, які впали

---

[1] Смор (*англ.* s'more — буквально «ще трохи») — традиційний американський десерт, що зазвичай готується у літніх таборах на багаттях і складається з підсмаженого маршмеллоу та шматочка шоколаду, покладених між двома крекерами.

на підлогу, споглядав за поглинанням салату зі зосередженістю, яку зазвичай приберігав до часу прийому їжі.

— Не думаю, що нам сподобається салат, Франце, — запевнила його дев'ятирічна Гіацинта. Вона дошивала пластиковий чохол для Оліверового рюкзака. Чохол неодмінно стане у пригоді — з такими-то дощами!

Лейні простягнула листочок салату, і Франц, натхненний, що і йому пропонують їжу, вихопив його з рук дівчинки, помчав сходами нагору і зник з очей.

— Сподіваюся, він не заховає його в моїй спальні, — зауважив Олівер, відриваючись від свого рюкзака. — Не хочу знайти засохлий салат під столом, коли повернуся з походу.

Уже за хвилину Франц прибіг знову, став перед Лейні і дивився на неї доти, поки вона не дала йому ще листочок. Знову помчав сходами і зник.

— Ну й дивак, — сказала п'ятнадцятирічна Джессі.

— Авжеж, дивак, — луною озвалася Лейні.

Іза відклала убік свою скрипку, позаяк перед тим знову й знову програвала особливо важкий музичний пасаж.

— Чудово, — сказала вона Джессі. — Тепер уже Лейні повторюватиме це слово цілісінький рік.

— Дивак, дивак, дивак! — торочила Лейні. Звучання слова їй насправді сподобалося.

Франц повернувся. Лейні підготувала ще один листочок для нього. Песик схопив його і помчав сходами нагору.

— Припини давати йому салат, — попередила Джессі. — Він захворіє.

— Від овочів? — спитала Лейні, запихаючи листочок собі до рота й простягаючи менший Паганіні. — Сумніваюся.

— Дикі собаки не їдять салату, — сказала Джессі. — Вони м'ясоїди.

— Франц — не дикий, — зауважила Гіацинта. — Він ніколи б не вижив у дикій природі.

Франц підстрибцем збіг сходами: салату ніде не було видно. Висунувши язик, песик махав хвостом зі швидкістю 100 ПЗХ (тобто помахів за хвилину). Вигляд у Франца був такий, ніби це найкращий день у його житті.

— Цей пес, — сказала Джессі, мотнувши головою, — чудовий приклад того, що можуть зробити з тобою чотирнадцять тисяч років одомашнювання.

Дзеленчання таткового телефона нагорі урвало їхню дискусію про надбання Франца. Ринґтон із «Зоряних воєн» свідчив про те, що телефонував дядько Сильвестр, найкращий татків друг. Вони разом виросли — і мешкали поруч, і вчилися в одному коледжі. Обидва одружилися з подругами з коледжу

відразу після його закінчення. Однак татко після навчання повернувся в Гарлем, а дядько Сильвестр переїхав разом із дружиною в її рідне містечко в Індіані і став фермером.

Позаяк Сильвестр мешкав аж в Елберфілді — сільській місцевості Індіани, то татко навідав його лише двічі за двадцять років, які промайнули після закінчення коледжу. Сильвестр також приїздив у Гарлем лише двічі: вперше, щоб забрати речі і перевезти батьків до Елберфілду (це було ще до народження дітлахів Вандербікерів), а вдруге — чотири роки тому разом із дружиною Амелією та донькою Сабіною, ровесницею Гіацинти. Лейні тоді ще була зовсім маленька, Гіацинта мала п'ять років, Олівер — сім, а сестри-близнючки вчилися у п'ятому класі. Вандербікерам відразу ж сподобалася ця сім'я. Сильвестр з Амелією привезли кілька десятків свіжих яєць та цілі мішки овочів зі своєї ферми. Саме тоді Лейні і з'ясувала, що ненавидить моркву (а також проголосила, що вся оранжева їжа гидка), але їй сподобалися огірки, томати-сливки і баклажани.

— Дядько Сильвестр телефонує, — сказав Олівер, зачувши татків ринґтон. І хоча Сильвестр не був їм родичем, усі дітлахи Вандербікери називали його «дядьком», позаяк він був наче братом їхньому татькові.

— Ви впевнені, що встигнете все до таткового дня народження? Ви ж знаєте, що я нічим не зможу допомогти в найближчі кілька днів через те, що вирушаю в похід.

— Ми *знаємо* про твій похід, — уїдливо сказала Джессі. — Ти згадував про нього не менш ніж мільйон разів. А просто зараз ми спостерігаємо за тим, як ти пакуєш свій рюкзак.

Уже цієї суботи таткові виповнювалося сорок років, і впродовж останніх двох місяців юні Вандербікери потай планували грандіозну вечірку для нього. Вони запросили таткових друзів — навіть тих, які жили за містом — й очікували прибуття не менш ніж сотні гостей. Двадцятеро запрошених мали приїхати автівками, а дядько Сильвестр із сім'єю мав намір прилетіти літаком. Дітлахи спланували цей день так, щоб заповнити його улюбленими татковими заняттями та смачною їжею.

Дуже важко було все планувати, тримаючи це в таємниці від татка, але Вандербікери чудово впоралися. Тепер уже вони не могли дочекатися дев'ятого серпня.

Іза потерла скроні.

— Але в нас поки що немає для нього подарунка.

Олівер зітхнув.

— Минулого року, коли мамі виповнилося сорок, ми подарували їй *пекарню*, — нагадала всім Лейні.

ПЕРЕЛІК ТАТКОВИХ РОЗВАГ НА ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ!

КОНФІДЕНЦІЙНО!

— Відвідання «Янкі-Стедіум»[1].

— Прогулянка на Артур-авеню (піца й солодкі трубочки «каноллі»).

— Відвідування Нью-Йоркського ботанічного саду.

Фінал: вечірка в громадському саду:

- — надувний замок;
- — танці.
- — Улюблена таткова їжа:
  - — спанакопіта[2];
  - — суші;
  - — яєчний рулет;
  - — дамплінги[3];
  - — грецький салат;
  - — сирні круасани;
  - — смажене курча;
  - — печиво.

---

1 Багатофункціональний стадіон у Південному Бронксі — одна з найбільших спортивних споруд і одне з найпримітніших місць у Нью-Йорку.

2 Несолодкий грецький пиріг зі шпинатом та сиром фета.

3 В англомовній кулінарній термінології загальна назва страв пельменного типу — з різноманітною начинкою чи без.